

Avalent>Teie õigused>Põhiõigused>Liikmesriikide parimad tavad harta kohaldamisel Liikmesriikide parimad tavad harta kohaldamisel

Hispaania

Valitsusasutuste poliitika, millega populariseeritakse hartat ja edendatakse selle kasutamist seadusandjate, haldus- ja õiguskaitsesutuste ning kohtute seas. Teadlikkus hartast ja selle rakendamine on täitev- ja haldusasutuste seas väga ebaühtlane.

Alati kui valitsus kinnitab oma kohustust kaitsta inimõigusi, mainib ta harta tähtsust. Näiteks 10. detsembril tähistataval [inimõiguste päeval](#).

Harta rakendamine välis-, Euroopa Liidu asjade ja koostööministeeriumi poolt eristub ilmselgetel põhjustel.

Ministeeriumi [veebisaidil](#) kinnitatakse Hispaania kohustust edendada ja kaitsta inimõigusi, tuues välja, et põhiõiguste harta on Hispaania õigussüsteemi osa ja täiendab „Hispaania põhiseadusega tagatud õiguste ja vabaduste loetelu“.

Siseministeerium on hartaga väga hästi kursis seoses vaenuritegedega (vaenuritegedevastase võitluse tegevuskava (*Plan de Acción para combatir los delitos motivados por el odio*) (2019)), varjupaigapoliitikaga (varjupaiga- ja pagulasamet (*Oficina de Asilo y Refugio*) ja rahvusvahelise kaitse alldirektoraat (*Subdirección General de Protección Internacional*)) ning andmekaitsega (terrorismi- ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse luurekeskus (*Centro de Inteligencia contra el Terrorismo y la Delincuencia Organizada*)).

2014. aastal võeti vastu julgeolekubüroo juhised nr 16/2014, millega kiideti heaks „Julgeolekuasutuste protokoll vaenuritegedega ja diskrimineerimisalaseid õigusnorme rikkuva vaenuliku käitumise vastase võitluse kohta“ (*„Protocolo de actuación de las fuerzas y cuerpos de seguridad en materia de “delitos motivados por el odio” y conductas que vulneren las normas jurídicas sobre discriminación“*). Järgmisel aastal muudeti eri seadusandlike reformide tulemusel seda juhiseid juhiseid nr 16/2015. Eelnimetatud protokoll on konkreetselt nimetatud kogumikus, mis sisaldab kogu Euroopa Liidus kasutatavaid vaenuritegedega võitlemise parimaid tavasid. Kogumiku avaldas Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA). See sisaldab ELi liikmesriikides välja töötatud meetmeid ja tegevusi vaenuritegedega võitlemiseks ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta oli üks paljudest kohaldatud õigusaktidest, kuigi mitte peamine: [protokoll tekst](#).

Siseministeeriumi julgeolekubüroo kiitis heaks ka „Vaenuritegedevastase võitluse tegevuskava“ (*„Plan de Acción para combatir los delitos motivados por el odio“*), mille kohaselt osaleb riigi politsei Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) korraldatud koolituskursustel ja liikmesriikidevahelises parimate tavade vahetamises: [tegevuskava tekst](#).

Justiitsministeerium on pädev inimõiguste valdkonnas ja pöörab hartale erilist tähelepanu seaduseelnõude koostamisel, seda nii seletuskirjade kui ka regulatiivse mõju hindamise aruannete puhul ning eriti ELi direktiivide ülevõtmisel, Hispaania õigussüsteemi kohandamisel ELi õigusega või nende rahvusvaheliste lepingute või konventsioonide järgimisel, mille Hispaania on selles valdkonnas allkirjastanud.

Eriist tähelepanu tuleks pöörata [regulatiivse koordineerimise ja kvaliteedi büroole](#) (*Oficina de Coordinación y Calidad Regulatoria*), mis loodi 2017. aastal riigi-, kohtu- ja demokraatliku mälu ministeeriumi (*Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Memoria Democrática*) haldusalasse eesmärgiga tagada valitsuse regulatiivse tegevuse koordineerimine ja kvaliteet. Selle üldise ülesande täitmisel peab büroo kooskõlas 27. novembri 1997. aasta seaduse 50/1997 artikli 26 lõikega 9 kontrollima „regulatiivse algatuse vastavust ülejäänud siseriikliku ja Euroopa Liidu õigussüsteemile“. Büroo hakkas hiljuti oma aruannetes nõudma, et regulatiivse mõju hindamise aruannetes analüüsitaks, kas õigusaktide eelnõud on kooskõlas hartaga. Just seetõttu arvatakse, et see büroo võiks etendada väga tähtsat osa harta arvessevõtmise propageerimisel õigusaktide koostamisel, mille tulemusel suureneb teadlikkus harta tähtsusest kõikides ministeeriumites.

Harta on ka oluline tegur, mida tuleb arvesse võtta, kui otsustatakse selle üle, kas Hispaania riik peaks osalema teiste liikmesriikide kohtute esitatud eelotsusetaotluste menetlustes, mida ta on juba teinud seoses piinamise ning ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keeluga (harta artikkel 4, vanglas kinnipidamise tingimusi käsitlevad 15. oktoobri 2019. aasta kohtuasi C-128/18, 25. juuli 2018. aasta kohtuasi C-220/18 PPU ja 15. novembri 2017. aasta kohtuasi C-496/16), era- ja perekonnaelu austamise ning isikuandmete kaitsega (harta artiklid 7 ja 8, 27. septembri 2017. aasta kohtuasi C-73/16), võrdsusega seaduse ees ja diskrimineerimiskeeluga (harta artiklid 20 ja 21, 30. juuni 2016. aasta kohtuasi C-205/15) ning õigusega tõhusale õiguskaitselahendile ja õiglasele kohtulikele arutamisele (harta artikkel 47, 27. septembri 2017. aasta kohtuasi C-73/16).

9. mail tähistataval Euroopa päeval võttis Hispaania kohalike omavalitsuste ja provintside liit (*Federación Española de Municipios y Provincias*) vastu „[Kohaliku ja piirkondliku Euroopa manifesti](#)“ (*„Manifiesto por una Europa local y regional“*), milles tehti järgmine ettepanek: „Tutvustada kõikide liikmesriikide koolides Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ja ELi ajalugu ning suurendada teadmisi ELi institutsioonide toimimisest. Oluline on luua asjakohased finants- ja õigustingimused, et tagada kõikidele õpilastele võimalus külastada oma koolielu jooksul ELi institutsioone“.

Seadusandlikus kogus viidatakse seaduste eelnõude seletuskirjades mõnikord hartale; parlamendiaruteludes kasutatakse Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid sageli autoriteetse allikana või kriteeriumina, kuid hartat ja Euroopa Kohtu otsuseid üldiselt nii sageli ei kasutata; hartat on siiski hakatud kasutama üha rohkem, kuigi kindlasti mitte väga laialdaselt. Hispaania parlamendiliikmed on kahtlemata Euroopa-meelsed, kuid tuleks kasuks, kui neile pakutaks paremini kättesaadavaid ja paremaid koolituskursusi või teadmisi – selles valdkonnas on alati arenemisruumi, nagu on selgitatud allpool. Euroopa Liidu ühiskomitee (*Comité Mixto para la Unión Europea*) töö jälgimine Euroopa Liidu ühiskomisjoni (*Comisión Mixta para la Unión Europea*) poolt näitab, et harta ei ole komitee töös kõige tähtsamal kohal.

Hispaania saadikute kongressi Euroopa Liidu ühiskomisjon (Euroopa Liidu ühiskomisjon) peaks pidevalt jälgima hartaga seotud küsimusi, nagu Euroopa Liidu õigusaktide vastuvõtmine, asjakohane kohtupraktika jne.

Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet on „tunnustanud liikmesriigi kohtude üha suuremat rolli harta tõhususe tagamisel“. Kohtunike teadlikkus hartast suureneb, hoolimata sellest, et harta ei ole kohtunikueksami programmi olulisel kohal. Harta tutvustamine lisati eksamiprogrammi 2016. aastal inimõigusi käsitlevate lepingute teema osana, kõrvuti inimõiguste ülddeklaratsiooni, muude ÜRO konventsioonide ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga. Alles 2020. aastal hakati hartat käsitlema Euroopa Liidu õiguse teema osana.

Pärast seda, kui kandidaadid on sooritanud kohtunikukarjääri jaoks vajaliku sisseastumiseksami, korraldatakse Õiguskolledžis (mis tegutseb kohtute üldnõukogu juures) õpikojad ([õppekava](#) (*el plan de enseñanza*)), et süvendada teadmisi olulisematest kohtuasjadest, nagu Familiapress'i kohtuasi (26. juuni 1997. aasta kohtuotsus C-368/95), Grogan'i kohtuasi (4. oktoobri 1991. aasta kohtuotsus C-159/90), García Avello kohtuasi (2. oktoobri 2003. aasta kohtuotsus C-148/02) ning Kükükdeveci kohtuasi (19. jaanuari 2010. aasta kohtuotsus C-555/07). Põhjalikult tutvutakse ka teiste hartaga seotud oluliste

kohtuasjadega, nagu Fransson'i kohtuasi (26. veebruari 2013. aasta kohtuotsus C-617/10), Melloni kohtuasi (26. veebruari 2013. aasta kohtuotsus C-399/11), Aranyosi ja Căldăraru liidetud kohtuasjad (5. aprilli 2016. aasta kohtuotsus C-404/15 ja 3. märtsi 2016. aasta kohtuotsus C-659/15 PPU) ning N.S. ja M. E. liidetud kohtuasjad (21. detsembri 2011. aasta kohtuotsus C-411/10 ja 22. septembri 2011. aasta kohtuotsus C-493/10).

Kohtunikele kohtute üldnõukogu pakutavate mitmesuguste Euroopa Liidu õiguse täienduskoolituskursuste arv on alates 2010. aastast suurenenud, kuid ühtki ainult hartat käsitlevat kursust ei pakuta; alates 2018. aastast on hartast siiski saanud Euroopa Liidu õiguse kursuste üks peamisi teemasid. Lisaks pakutakse ka kursusi, mis käsitlevad põhiõigusi või Euroopa Liidu õiguse mõju teatavatele õigusvaldkondadele, peamiselt haldus-, sotsiaal- ja ka kriminaalõigusele.

Hartat ja selle kohaldamisala paremini mõista aitavad vahendid

Üha rohkem on koostatud väljaandeid ja vahendeid, mis selgitavad harta sisu ja kuidas hartat tuleks rakendada. Allpool on esitatud mõned näited, mis kajastavad eri volitusi, haldustasandeid ja kodanikuühiskonda.

Konstitutsioonikohus on koostanud kogumiku „[Euroopa Liidu õigust käsitlev konstitutsioonikohtu praktika](#)“ („*Prontuario de jurisprudencia del Tribunal Constitucional sobre el Derecho de la Unión Europea*“), mille üks osa on „D) Põhiseaduse ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta vaheline seos“, milles käsitletakse selliseid teemasid nagu „ühtse tõlgendamise elemendid“ ja „vastuolud“.

Kataloonia Inimõiguste Instituut (*Institut de Drets Humans de Catalunya*) korraldas koos kohtute üldnõukoguga kursuse „[Euroopa Liidu põhiõiguste harta prokuröridele ja kohtunikele](#)“ („*La Carta de los Derechos Fundamentales de la UE para fiscales y miembros de la judicatura*“), mis keskendus kohtupraktikale, et anda prokuröridele ja kohtunikele vahend, mis hõlbustab põhiõigusi käsitleva õigusraamistiku rakendamist ja seega laiendab harta kohaldamisala.

Madridi kohalik omavalitsus avaldas veebis dokumendi „

[Meie unistuste Euroopa. Euroopa 20 hartat](#)“ („*La Europa que queremos. 20 Cartas para Europa*“), mis sisaldab peamisi Euroopa tekste teenuste ja õiguste kohta, nende hulgas loomulikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (lk 20–31).

[Hispaania advokaat](#) (*Consejo General de la Abogacía*), mis on avalik-õiguslik kutseühing, kuhu kuuluvad juristide kutseliidud, on avaldanud oma veebisaidil artikli, milles selgitatakse

[ELi põhiõiguste harta kohaldamist](#).

Laste väärkohtlemise ennetamise ühingute liit (*Federación de Asociaciones para la Prevención del Abuso Infantil – FAPMI*) selgitab oma veebisaidil üksikasjalikult seda, milline teave on vajalik [harta](#) mõistmiseks, tuginedes selle põhiandmetele, üksikasjalikule kirjeldusele ja teemavaldkondadele.

Koostöö sidusrühmadega ELi põhiõiguste harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks

Madridi kohalik omavalitsus on heaks kiitnud Euroopa Liitu käsitleva õppeaine, sealhulgas põhiõiguste harta teema lisamise keskkoolide ainekavasse.

Näited valitsusvälistest algatustest harta tuntuse ja kasutamise parandamiseks Sinu riigis

Hispaania puuetega isikute esindajate komitee (*Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad – CERMI*) – 1997. aastal loodud platvorm Hispaania puuetega kodanike esindamiseks, kaitsmiseks ja nende nimel hagide algatamiseks – on korduvalt kutsunud ametiasutusi üles parandama puuetega isikute õigusi ja on seda tehes tuginenud ametiasutustega suheldes [hartale](#).

Viimati uuendatud: 29/06/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.